

1. Загальна інформація	
Назва модулю / дисципліни	Захист життєвого середовища перебування людини та охорона праці
Викладач	Писарський А.О., старший викладач
Підрозділ університету	Кафедра охорони праці та навколишнього середовища
Контактна інформація викладача	Телефон кафедри (061-769-83-59) E-mail викладача (otdiplom@gmail.com)
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Предметні аудиторії кафедри (20, 22, 23)
Обсяг дисципліни	Кількість годин: – 90, кредитів – 3, Розподіл годин: - денна ф.н. (лекції – 14, лабораторні – 14, інші види – 2, самостійна робота – 60, РГР); - заочна ф.н. (лекції – 4, лабораторні – 2, самостійна робота – 84) Вид контролю – диференційований залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій

Рівень навчання (ВА/МА)	Рівень модулю/дисципліни (номер семестру)	Тип модулю/дисципліни (обов'язковий / вибіркового)
Перший (бакалаврський)	4	вибіркова

Форма навчання (лекції / лабораторні / практичні)	Тривалість (тижнів/місяців)	Мова викладання
лекції / лабораторні / практичні	14	Українська

ECTS (Кредити модуля)	Загальна кількість годин	Аудиторні години	Самостійна робота
3	90	30	60

2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

3. Характеристика навчальної дисципліни
<p>Засвоївши навчальну дисципліну майбутні бакалаври повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності та охорони праці у відповідних напрямках підготовки для вирішення професійних завдань, пов'язаних із гарантуванням збереження життя та здоров'я персоналу об'єктів господарювання (ОГ) в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:</p> <p>а) загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Навики здійснення безпечної діяльності(ЗК-9). - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і

досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК-12)

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК-7)

б) професійні компетентності:

- Здатність організовувати і здійснювати заходи з охорони праці та техніки безпеки в процесі експлуатації, технічного обслуговування і ремонту обладнання інформаційно- телекомунікаційних мереж, телекомунікаційних та радіотехнічних систем (ПК-13)

- Готовність до контролю дотримання та забезпечення екологічної безпеки (ПК-7)

- Здатність використовувати нормативну та правову документацію, що стосується інформаційно- телекомунікаційних мереж, телекомунікаційних та радіотехнічних систем (закони України, технічні регламенти, міжнародні та національні стандарти, рекомендації Міжнародного союзу електрозв'язку і т.п.) для вирішення професійних завдань (ПК-5)

- Здатність здійснювати монтаж, налагодження, налаштування, регулювання, досліду перевірку працездатності, випробування та здачу в експлуатацію споруд, засобів і устаткування телекомунікацій та радіотехніки (ПК-10)

в) програмні результати:

- Вміння застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у галузі електроніки та телекомунікацій (ПР-2).

- Вміння проектувати, в т.ч. схемотехнічно нові (модернізувати існуючі) елементи (модулі, блоки, вузли) телекомунікаційних та радіотехнічних систем, систем телевізійного й радіомовлення тощо (ПР-6).

- Здатність до вибору методів та інструментальних засобів вимірювання параметрів та робочих характеристик телекомунікаційних систем, інфокомунікаційних, телекомунікаційних мереж, радіотехнічних систем та систем телевізійного й радіомовлення тощо (ПР-13).

- Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності (ПР-15).

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Набуття студентом компетенції, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх

заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

5. Завдання вивчення дисципліни

Опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 – «Захист життєвого середовища перебування людини»

Тема 1 Засади формування захисту життєвого середовища людини

Тема 2 Небезпечні фактори життєвого середовища. Ризик

Тема 3 Захист населення і територій у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації

Тема 4 Техногенне середовище та техногенні небезпеки

Тема 5 Запобігання та захист від надзвичайних ситуацій природного характеру

Тема 6 Соціально-політичні небезпеки в системі «людина-життєве середовище»

Тема 7 Захист населення в надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій

Тема 8 Управління, нормативно-правова база та структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайних ситуаціях.

Змістовий модуль 2 – «Охорона праці»

Тема 1 Правові та організаційні основи охорони праці. Соціальний захист потерпілих на виробництві.

Тема 2 Державне управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці. Навчання з питань охорони праці.

Тема 3 Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Тема 4 Профілактика травматизму та професійних захворювань.

Тема 5 Основи виробничої санітарії і гігієни праці.

Тема 6 Основи виробничої безпеки. Загальні вимоги безпеки. Електробезпека.

Тема 7 Основи пожежної безпеки на виробничих об'єктах.

7. План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма						Заочна форма			
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі		
		Лекції	Лабораторні заняття	Інші види занять	Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота студентів		Лекції (год.)	Лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота студентів (год.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 – «Захист життєвого середовища перебування людини»										
Тема 1 Засади формування захисту життєвого середовища людини	4	2			2		4	1		3
Тема 2 Небезпечні фактори життєвого середовища. Ризик	4	2	2				4	1		3
Тема 3 Захист населення і територій у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації	6	1			2	3	6		1	5
Тема 4 Техногенне середовище та техногенні небезпеки	14	1	4		4	5	14			14
Тема 5 Запобігання та захист від надзвичайних ситуацій природного характеру	5				2	3	5			5
Тема 6 Соціально-політичні небезпеки в системі «людина-життєве середовище»	4				2	2	4			4
Тема 7 Захист населення в надзвичайних ситуаціях. Управління силами та засобами цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій	4				2	2	4			4
Тема 8 Управління, нормативно-правова база та структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайних ситуаціях	4				2	2	4			4

Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	0	16	17	45	2	1	42
Змістовий модуль 2 – «Охорона праці»										
Тема 1 Правові та організаційні основи охорони праці. Соціальний захист потерпілих на виробництві.	4	1			1	2	4			4
Тема 2 Державне управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці. Навчання з питань охорони праці.	4	1			2	1	4			4
Тема 3 Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.	4	1			2	1	4	1		3
Тема 4 Профілактика травматизму та професійних захворювань.	5	1			2	2	5			5
Тема 5 Основи виробничої санітарії і гігієни праці.	18	4	8	2	2	2	18	1	1	16
Тема 6 Основи виробничої безпеки. Загальні вимоги безпеки. Електробезпека.	6				3	3	6			6
Тема 7 Основи пожежної безпеки на виробничих об'єктах.	4				2	2	4			4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	8	8	2	14	13	45	2	1	42
Усього годин:	90	14	14	2	30	30	90	4	2	84

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає вивчення лекційних матеріалів, виконання лабораторних та практичних робіт, отримання індивідуального завдання з розрахунково-графічної роботи. Кількість годин вказана в розділі 7. Графік консультативної допомоги та розклад контрольних заходів здобувач отримує на кафедрі.

9. Система та критерії оцінювання курсу

Стратегія оцінювання	Вага, %	Термін	Критерії оцінювання
----------------------	---------	--------	---------------------

поточне оцінювання	10	впродовж семестру	теоретичний звіт за кожною темою
лабораторні та практичні роботи	15		захист лабораторних та практичних робіт
розрахунково-графічна робота	25		захист розрахунково-графічної роботи
вирішення тестових завдань з матеріалів лекцій	50		тестове оцінювання знань матеріалу лекцій
складання диференційованого заліку	90-100	після модулю	відмінно (A)
	85-89		добре (B)
	75-84		добре (C)
	70-74		задовільно (D)
	60-69		задовільно (E)
	35-59		не зараховано з можливістю повторного складання (FX)
	1-34		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F)

10. Політика курсу

При організації освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до наступних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» http://zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf

- Наказ №120 від 15.04.2019 «Про планування освітнього процесу на 2019/2020 н.р.» http://zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_No.120_vid_15.04.2019.pdf

- Положення про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) http://zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Запорізька політехніка» http://zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

- Лист Міністерства освіти і науки України керівникам закладів вищої освіти від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18>

Невчасно виконані завдання, пропущені заняття відпрацьовуються в узгодженому з викладачем режимі. Пропущена лекція відпрацьовується студентом самостійно у вигляді підготовки короткого конспекту за темою заняття. Пропущена лабораторна робота виконується студентом самостійно вдома звіт та практична частина в лабораторії кафедри, результати оцінюються викладачем.

У випадку, коли студент приймав участь у програмі академічної мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів дисциплін.

11. Рекомендована література

Автор	Рік видання	Назва	інформація про видання	Видавництво / онлайн доступ
Обов'язкова література				
	2012	Кодекс цивільного захисту України	Закон України	
	2005	НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці	Нормативно-правовий акт охорони праці	К. : Держнагляд охорони праці України
	2012	НПАОП 0.00-7.11-12 Загальні вимоги стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників	Нормативно-правовий акт охорони праці	К. : МНС України
Додаткова література				
	2010	ДБН В.2.2-28:2010. Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення	Державні будівельні норми України	К. : Мінрегіонбуд та житло комунгосп
	2009	ДСТУ 7238:2011. Система стандартів безпеки праці. Засоби колективного захисту працюючих. Загальні вимоги та класифікація	Національний стандарт України	К. : Держспоживстандарт України
	2018	Менеджмент ризиків. Принципи та настанови ДСТУ ISO 31000:2018	Державний Стандарт України	К. : ГП «УкрНИУЦ»
	2016	Системи управління гігієною та безпекою праці. Основні принципи виконання вимог. OHSAS 18001:2007	Нац. стандарт України	К. : ГП «УкрНИУЦ»